

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2022-02-24

Ärendenummer
NV-09234-21

Utrikesdepartementet
ud.hi.remiss@gov.se

Yttrande över Utkast till lagrådsremiss Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning del 2 (UD2021/17423)

Sammanfattning

Naturvårdsverket avgränsar yttrandet till föreslagna ändringar i miljöbalken. Naturvårdsverket tillstyrker promemorians förslag om ändringar i miljöbalken. Nuvarande förslag är i linje med Naturvårdsverkets tidigare yttrande daterat 2020-11-26 över betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49).

Naturvårdsverket vill ge några medskick i det fortsatta författningsarbetet:

- I propositionen bör förtydligas vad som är marknadskontroll och vad som är övrig tillsyn i förhållande till de rättsakter som faller inom miljöområdet och som är uppräknade i bilaga 1 till EU-förordningen (EU) 2019/1020 om marknadskontroll. Om marknadskontroll innebär tillsyn av samtliga artiklar i rättsakten behöver det även förtydligas:
 - hur marknadskontrollansvaret förhåller sig till miljöbalkens tillsynsvägledningsansvar, det vill säga om det måste vara samma myndighet som är marknadskontrollmyndighet som också ska ge tillsynsvägledning avseende rättsakten ifråga.
 - i propositionen om de föreslagna bestämmelserna i miljöbalken om marknadskontroll enbart gäller för marknadskontroll av de rättsakter som finns i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning, eller om bestämmelserna också avser marknadskontroll av andra regelverk.
- Naturvårdsverket önskar ett förtydligande i propositionen om den nya föreslagna 1 a § i 27 kap miljöbalken avses ha följd effekter för miljöbalkens avgiftssystem, och de avgifter och bemyndigande som är reglerade i förordning (1998:940) om avgifter för tillsyn och prövning enligt miljöbalken (FAPT).
- Naturvårdsverket vill uppmärksamma regeringen på att även länsstyrelsen i vissa delar har tillsynsansvar för sådant som eventuellt kan betecknas som marknadskontroll. Promemorian belyser framförallt

det kontrollarbete som kommunerna gör i egenskap av kontrollmyndighet inom miljöbalken (sid. 125).

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket avgränsar yttrandet till föreslagna ändringar i miljöbalken. Naturvårdsverket tillstyrker förslagen på ändringar i miljöbalken, men vill ge några medskick i det fortsatta författningsarbetet.

Skäl

Naturvårdsverket konstaterar att i förslaget är alla de huvudsakliga synpunkter som framfördes i Naturvårdsverkets remissvar daterat 2020-11-26 över betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49) beaktade. Eftersom nuvarande förslag är i linje med Naturvårdsverkets tidigare yttrande så tillstyrker Naturvårdsverket promemorians förslag om ändringar i miljöbalken.

Förtydligande om vad som är marknadskontroll

På sidan 125 i promemorian redogörs för vad som är skillnaden mellan marknadskontroll och annan tillsyn. Av promemorian framgår att marknadskontroll är en mer avgränsad form av tillsyn eftersom den enbart avser produkter som tillhandahålls på marknaden och riktar sig mot ekonomiska aktörer.

Naturvårdsverket önskar ett närmare klagörande i propositionen om vad som är marknadskontroll och vad som är övrig tillsyn i förhållande till de rättsakter som faller inom miljöområdet och som är uppräknade i bilaga 1 till EU-förordningen (EU) 2019/1020 om marknadskontroll. För Naturvårdsverket är det oklart om marknadskontrollbegreppet endast innefattar tillsyn av vissa artiklar i nämnda rättsakter som relaterar till produkters tillhandahållande på marknaden och riktar mot ekonomiska aktörer, eller om det är så att tillsyn av samtliga artiklar i rättsakten, även artiklar som inte rör produkters tillhandahållande på marknaden, också ingår i begreppet marknadskontroll. Ett sådant förtydligande har också betydelse för vilka tillsynsinsatser som ska rapporteras till kommissionen som marknadskontrollinsatser samt lämplig och ändamålsenlig fördelning av marknadskontrolluppgiften för de rättsakter som anges i bilaga 1.

Om det är så att tillsyn av samtliga artiklar i rättsakten är marknadskontroll behöver det klargöras hur marknadskontrollansvaret förhåller sig till miljöbalkens tillsynsvägledningsansvar. En viktig fråga är om det måste vara samma myndighet som är marknadskontrollmyndighet som också ska ge tillsynsvägledning avseende rättsakten ifråga. Som exempel har Naturvårdsverket enligt nuvarande fördelning av uppgifter enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) ett i viss mån delat tillsynsvägledningsansvar med Kemikalieinspektionen för flera av de rättsakter som listas i bilaga 1 till EU-förordningen, som för F-gaser, ozonstörande ämnen och Reach. Eftersom Kemikalieinspektionen kan antas bli marknadskontrollmyndighet för dessa rättsakter, är det oklart för Naturvårdsverket hur det blir med tillsynsvägledningsansvaret för de delar som Naturvårdsverket nu har ansvar för. Naturvårdsverket anses att nuvarande

uppdelning i tillsynsvägledningsansvar mellan myndigheter bör behållas så långt det är möjligt.

Det behöver också förtydligas i propositionen om de föreslagna bestämmelserna i miljöbalken om marknadskontroll enbart gäller för marknadskontroll av de rättsakter som finns i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning, eller om de föreslagna bestämmelserna i miljöbalken också avser marknadskontroll av andra regelverk. Som exempel finns marknadskontrollbestämmelser även i EU:s engångsplastdirektiv (2019/904/EU) som införlivats i olika svenska förordningar och som innefattar märkningskrav för engångsplastprodukter.

Förslag på ny 1 a § i 27 kapitlet miljöbalken om avgifter

Naturvårdsverket önskar ett förtydligande i propositionen om den nya föreslagna 1 a § i 27 kap miljöbalken avses ha följd effekter för miljöbalkens avgiftssystem, och de avgifter och bemyndigande som är reglerade i förordning (1998:940) om avgifter för tillsyn och prövning enligt miljöbalken (FAPT). Eventuella följd effekter skulle kunna finnas eftersom bemyndigande till föreskrifter och avgiftsuttag för marknadskontroll finns i en annan lag utanför miljöbalken. Ett förtydligande skulle underlätta en analys av om vissa avgifter som rör marknadskontroll i miljöbalken och som nu finns i exempelvis FAPT skulle behöva flyttas till andra författningar.

Även länsstyrelsen är tillsynsmyndighet i miljöbalkssystemet

Promemorian belyser framförallt det kontrollarbete som kommunerna gör i egenskap av kontrollmyndighet inom miljöbalken (sid. 125). Naturvårdsverket vill erinra Regeringskansliet om att även länsstyrelsen i vissa delar har tillsynsansvar för sådant som eventuellt kan betecknas som marknadskontroll, exempelvis tillsyn av kemiska produkter och varor för verksamhetsutövare med miljötillstånd (A- och B-verksamheter). Vissa av de uppgifter som ligger inom tillsynsansvaret kan möjligen falla inom begreppet marknadskontroll, exempelvis kontroll av säkerhetsdatablad i senare led, då de materiella bestämmelserna om säkerhetsdatablad finns i Reach, (EU) nr 1907/2006 (listas i bilaga 1 till EU-förordningen (EU) 2019/1020). Kommande proposition behöver därför även belysa länsstyrelsens eventuella kontrolluppgift, beroende på vilka tillsynsuppgifter som ska definieras som marknadskontroll.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger efter föredragning av avdelningschef Maria Ohlman.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Gunilla Sallhed och handläggarna Emma Mogren, Eva Nilsson, Charlotte Rehbäck, Gunilla Söderström.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger, gd

Maria Ohlman, avdelningscef

Kopia till:

ud.registrator@regeringskansliet.se

m.registrator@regeringskansliet.se